

Programa
**“Didàctica: Cultura i Educació en la
Societat Actual”**
Grau en Pedagogia
Curs 2015-20156
Professor: Cristina Sales Arasa
Departament de Didàctica i Organització Escolar
Universitat de València

1. DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: Didàctica: Cultura i Educació en la societat actual

Caràcter: Formació Bàsica

Titulació: Grau Pedagogia

Departament: Didàctica i Organització Escolar

Professor: Cristina Sales Arasa

Nombre de crèdits ECTS: 6

Unitat temporal: Quadrimestral

Tutoria: hores al despatx D18.

Correu: Cristina.sales@uv.es

2. INTRODUCCIÓ

Esta assignatura pretén introduir als estudiants en el coneixement de la Didàctica a la societat actual. El gran objectiu és conèixer la cultura i l'educació i la seva evolució en els últims anys. A la societat actual podem trobar moltes cultures presents que tenen influències en les escoles i el domini de una cultura o de varies depèn de molts factors que estudiarem. Transmetre les cultures a les noves generacions és un procés d'aprenentatge que fem utilitzant l'educació. Per tal de conèixer que fan les escoles investigarem les millors pràctiques d'ensenyament que trobem i les analitzarem per entendre totes les variables que intervenen. Entendre el procés de l'escolaritat i com es construeix serà una meta a treballar en esta assignatura.

3. OBJECTIUS GENERALS

1. Introduir a l'estudiant en el coneixement i anàlisi de la Didàctica.
2. Iniciar a l'estudiant en el procés de construcció de l'escolaritat.
3. Conèixer com es construeix un sistema educatiu i els seus paràmetres.
4. Conèixer bones pràctiques d'ensenyament.
5. Plantejar la diferència i la igualtat com a metes de l'educació.
6. Formar en els estudiants la capacitat crítica.
7. Problematitzar les funcions de l'escolaritat en la societat actual.

4. CONTINGUTS

1. La Didàctica com a disciplina. Els principis que legitimen les "bones pràctiques de l'ensenyament".
2. L'escolaritat com a projecte i marc de l'ensenyament.
3. Les funcions culturals, personals, sociopolítiques de l'escolarització.
4. Les implicacions del dret a l'educació a l'ensenyament i sistemes escolars.
5. Heterogeneïtat, diferència i igualtat en l'educació.

5. METODOLOGIA

Es va a seguir una metodologia activa i participativa on el debat i la discussió van a formar part del treball diari. Es pretén desenvolupar una consciència crítica del treball. Per açò els estudiants han de participar elaborant documents i materials per al treball conjunt. Es tracta d'una participació en grup amb una intenció renovadora. Hi haurà classes teòriques on el paper del professor és clarificador i orientador dels punts de vista teòrics i classes pràctiques on es plantejaran debats i dinàmiques al voltant de texts, materials audiovisuals, experiències reals, i treballs elaborats pels estudiants.

6. MATERIALS

Programa: Especifica els objectius generals, continguts, metodologia, avaluació i bibliografia.
Dossier: S'utilitza com una ferramenta de treball per a l'elaboració de les reflexions teòriques.
Conté documents, textos i informacions per a ser treballades pels estudiants.
Guia de pràctiques: Estableix les activitats pràctiques a ser desenvolupades a classe i serveix de guia als estudiants.

7. AVALUACIÓ DE L'APRENENTATGE

Per a assegurar l'adquisició i desenvolupament de les competències i dels coneixements associades a la matèria, l'avaluació s'efectuarà mitjançant diversos procediments, tenint en compte el grau de desenvolupament teòric i pràctic al que han arribat els alumnes i les alumnes. La part teòrica comprèn el 50% de la nota final i la part pràctica comprèn el altre 50%. Per aprovar l'assignatura es deuen superar cada una de les parts (examen i un treball obligatori). Els principals criteris d'avaluació son:

- Precisió en la aplicació dels conceptes estudiats.
- Capacitat d'anàlisi i crítica dels punts de vista.
- Realitzar una bona síntesis de la informació amb una bona estructuració.
- Presentar les proves documentals elaborades amb rigor semàntic i ortogràfic.
- Creativitat en el disseny de les experiències pràctiques.
- Utilitzar la reflexió en el desenvolupament de les experiències pràctiques.

A. Part teòrica (50% de la nota final):

Per a superar esta part és obligatori realitzar un:

- Examen final: Superar un examen sobre els continguts teòrics, que com a màxim es podrà utilitzar dos fulls. Amb antelació s'exposarà un llistat de preguntes teòriques. Es sortejarà tres preguntes el dia de l'examen i cada alumne/a escollirà dos a desenvolupar. Per a superar l'examen hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

B. Part pràctica (50% de la nota final):

Per a superar esta part és obligatori realitzar un treball:

Treball escrit individual o en grup: Desenvolupar un projecte d'intervenció sobre el temari de l'assignatura incidint en la cultura i educació en la societat actual (entre 10 i 15 fulls). Per a superar el treball hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

C. Part voluntària:

- a) Llegir un llibre a elegir del programa i realitzar un treball amb un resum i un anàlisi crític (extensió entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb 0,5 punts com a màxim, a afegir a la nota final.
- b) Realitzar un portafolis individual on queden recollides totes les experiències teòriques i pràctiques sobre cultura i educació en la societat actual que han sortit en les classes (Extensió és lliure). Es valorarà amb 0,5 punts com a màxim, a afegir a la nota final.
- c) Elaborar una aportació audiovisual o informàtica (documental, pàgina web, blog, etc.) sobre algun aspecte del programa i presentació en classe. (Se entregará també un treball d'exposició entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb 0,5 punts com a màxim, a afegir a la nota final.
- d) Dossier de premsa en grup sobre notícies (entre 15 i 20 notícies) relacionades amb cultura i educació en la societat actual (entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb 0,5 punts com a màxim, a afegir a la nota final.

8. BIBLIOGRAFIA

- APPLE, M. (1996): Política cultural y educación. Madrid: Morata.
APPLE, M. y BEANE, J. (Comps) (1997): Escuelas democráticas. Madrid: Morata.
BAUMAN, Z. (2013). Sobre la educación en un mundo líquido. Barcelona: Ediciones Paidós.
BAUMAN, Z. (2013). La cultura en el mundo de la modernidad líquida. México D.F: F.C.E.

BAUMAN, Z. (2007): Los retos de la educación en la modernidad líquida. Barcelona: Gedisa.

BAUMANN, G. (2001): El enigma multicultural. Un replanteamiento de las identidades nacionales, étnicas y religiosas. Barcelona: Paidós.

BELTRÁN, F. y SANMARTÍN, A. (2000): Diseñar la coherencia escolar. Bases para el proyecto educativo. Madrid: Morata.

BEYER, L. y LINSTON, D. (2001): El currículum en conflicto. Perspectivas sociales, propuestas educativas y reforma escolar progresista. Madrid: Akal.

CONNELL, R.W. (1997): Escuelas y justicia social. Madrid: Morata.

DARLING- HAMMOND, I. (2001): El derecho de aprender. Crear buenas escuelas para todos. Barcelona: Ariel.

DEWEY, J. (1985): Democràcia i escola. Vic: Eumo editorial.

DÍAZ, A. (2009): Pensar la didáctica. Buenos Aires: Amorrortu editores.

DOMÍNGUEZ, J. Y FEITO ALONSO, R: (2007): Finalidades de la educación en una sociedad democrática. Barcelona: Octaedro

FISHER, R. (2013). Diálogo creativo. Hablar para pensar en el aula. Madrid: Morata.

FISS, O. (Coord.) (2002): Una comunidad de iguales. La protección constitucional de iguales. La protección constitucional de los nuevos ciudadanos. Buenos Aires: Miño y Dávila editores/CIEPP.

FRABONI, F. (2001): El libro de la Pedagogía y la Didáctica: I. La Educación. Madrid: Editorial Popular.

FREIRE, P. (2012). Cartas a quien pretende enseñar. Buenos Aires: Siglo XXI editores.

FREIRE, P. (1990). La naturaleza política de la educación. Cultura, poder y liberación. Barcelona/Madrid: Paidós y MEC.

FREIRE, P. (2005). La importancia de leer y el proceso de liberación. México: Siglo XXI editores.

GADAMER, H. (2000). La educación es educarse. Barcelona: Paidós.

GALEANO, E. (1999). Patas arriba. La escuela del mundo al revés. Madrid: Siglo XXI editores.

GIMENO, J. (1988). El currículum: una reflexión sobre la práctica. Madrid: Morata.

GIMENO, J. (1998). Poderes inestables en educación. Madrid: Morata.

GIMENO, J. (Comp.) (2010). Saberes e incertidumbres sobre el currículum. Madrid: Morata.

GIMENO, J. y PÉREZ, A. (1985). La enseñanza: su teoría y su práctica. Madrid: Akal Editor.

GIMENO, J.(2001). Educar y convivir en la cultura global. Madrid: Morata.

GIROUX, H. (1990). Los profesores como intelectuales. Hacia una pedagogía crítica del aprendizaje. Barcelona/Madrid: Paidós y MEC.

GIROUX, H. (1997). Cruzando límites. Trabajadores culturales y políticas educativas. Barcelona: Paidós.

GIROUX, H. (2001). Cultura, política y práctica educativa. Barcelona: Editorial Graó.

GIROUX, H. y McLAREN, P. (Eds) (1998). Sociedad, cultura y educación. Madrid: Miño y Dávila Editores.

GUARRO, A. (2002). Currículum y democracia. Por un cambio de la cultura escolar. Barcelona: Ediciones Octaedro.

GUTTMAN, A. (2001). La educación democrática. Una teoría política de la educación. Barcelona: Paidós.

HALLIDAY, J. (1995). Educación, gerencialismo y mercado. Madrid: Morata.

JAHANBEGLOO, R. (2007). Elogio de la diversidad. Barcelona: Arcadia.

JOVER, D. (2012): Educar, trabajar, emprender. Cuaderno de esperanza. Barcelona: Icaria

JUAREZ DEL CANTO, H. Ma (Coord.) (2011): El currículo escolar. Madrid: Biblioteca Nueva.

KINCHELOE, J. y STEINBERG, S. (2000). Repensar el multiculturalismo. Barcelona: Octaedro.

LIPMAN, M. (1998). Pensamiento complejo y educación. Madrid: Ediciones de la Torre.

LUNDGREN, U.P. (1992). Teoría del currículum y escolarización. Madrid: Morata.

MARHUENDA, F.(2000). Didáctica General. Madrid: Ediciones de la Torre.

McLAREN, P. y KINCHELOE, J.L. (Eds.)(2008). Pedagogía crítica. De qué hablamos, dónde estamos. Barcelona: Graó.

MORIN, E. (2000). Els set coneixements necessaris per a l'educació del futur. Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya.

PÉREZ, A. (1998). La cultura escolar en la sociedad neoliberal. Madrid: Morata.

PÉREZ, A.; MARTÍNEZ, M.; TEY, A.; ESCOMBRA, M. A.; GONZÁLEZ, M. T. (2007): Profesorado y otros profesionales de la educación. Barcelona: Octaedro

RIZVI, F. y LINGARD, B. (2013). Políticas educativas en un mundo globalizado. Madrid: Morata.

SLEE, R. (2012). La escuela extraordinaria. Exclusión, escolarización y educación inclusiva. Madrid: Morata.

TONUCCI, F. (1990). Ensenyar o aprendre? L'Escola com a recerca quinze anys després. Barcelona: Graó.

TORRES, J. (1991). El currículum oculto. Madrid: Morata.

TORRES, J. (2010). La justicia curricular. El caballo de Troya de la cultura escolar. Madrid: Morata.

VÁSQUEZ, A. y OURY, F. (2001). Hacia una Pedagogía institucional. Madrid: Editorial Popular.

VELASCO, H., GARCÍA, F. y DÍAZ de RADA, A. (Editores) (1993). Lecturas de antropología para educadores. El ámbito de la antropología de la educación y de la etnografía escolar. Madrid: Editorial Trotta.

VV.AA. (1995). Volver a pensar la educación. Volumen I: Política, educación y sociedad. Volumen II: Prácticas y discursos educativos. Congreso Internacional de Didáctica. Madrid: Morata.

VV.AA. (1996). La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la educación para el siglo XXI. Madrid: Ediciones UNESCO y Santillana.

VV.AA.(1994). Nuevas perspectivas críticas en educación. Barcelona: Paidós.

WILLINGHAM, D.T. (2011). ¿Por qué a los niños no les gusta ir a la escuela? Editorial Barcelona: Graó.

WHITTY, G., POWER, S. y HALPIN, D. (1999). La escuela, el Estado y el mercado. Delegación de poderes y elección en educación. Madrid: Morata.

ZEICHNER, K.M. (2010). La formación del profesorado y la lucha por la justicia social. Madrid: Morata.